

— Ontkleed u.

— Hé?

— Ik beveel u dat ge u onmiddellijk zoudt ontkleeden... In ruil voor uwe broek krijgt ge het heele pak van mijn cipier Strambach... Zet er wat haast bij, want wij hebben geen tijd te verliezen.

De knecht gehoorzaamde.

— Trek die broek aan, waarde collega... Hier is een koetsiersmantel en een hooge hoed... Ha, ja, dat vergeet ik nog te vragen: kunt ge met paarden omgaan?

— Dat zal wel gaan, antwoordde Speldemans.

— Dan is alles in regel... Beste jongen, u sluiten wij hier in den stal... Kruip in het stroo en slaap op uwe beide ooren tot morgen vroeg.

Hij sloot de deur van het wagenhuis langs buiten.

— Ik kruip in het rijtuig, Speldemans... Gij voert het paard tot buiten... Gij sluit de poort, geeft het paard van de zweep en wij rijden... naar... ja, naar... den buiten.

— Waar?

— Zooals ge verkiest.

— Den Ouden-God?

— Niet te ver van de stad.

— Een paar uren.

— Opperbest.

Speldemans ging de koetspoort openstellen, bracht het paard bij den teugel tot op de straat, trok de poort dicht, sprong op den bok en het rijtuig bolde voort...

ACHTTIENDE HOOFDSTUK.

HOE ROBERT VERLOST WERD.

De trein Parijs-Amsterdam stoomde de spoorhal van Antwerpen binnen, en de lange slang spuwde langs de ontelbare gaten van haar lichaam de reizigers uit, die snel

achter malkaar langsheen de haag bedienden der talrijke hotels het statiegebouw verlieten.

Een sterkgebouwde heer, met een licht kostuum gekleed niettegenstaande het ver gevorderde seizoen, eene pet op het hoofd en het gelaat tusschen twee lange dichte rosse bakkebaarden ingelijst, sprak eenige woorden tot zijn gezelschap, die kleiner en magerder was, maar gekleed zooals zijn makker. Hij was baandeloos, maar duidde de rosse bakkebaarden van den groote den Engelschman aan, het gelaat van den tweede, naar vorm en uitdrukking, deed nog beter den onderdaan van Edward VII kennen.

Het tweetal naderde de haag den hotelbedienden, die luidop de namen van hun hotel riepen, en de groote sprak met sterken Engelschen tongval:

— Hotel Saint-Antoine...

De man met het uniform van het genoemde hotel sprong vooruit en leidde de twee vreemdelingen, met veel plichtplegingen, naar het rijtuig van de «Saint-Antoine», dat aan den uitgang der statie op nieuwe gasten wachtte.

Nog een paar andere vreemdelingen stapten na de twee Engelschen in het koetsje, dat hen onmiddellijk langs de De Keyserlei, de prachtige Leysstraat, de Meir en de Schoenmarkt naar het hotel bracht.

Onderweg keken de Engelschen aanhoudend naar buiten en gaven nu en dan hun bewondering door luide en korte uitroepingen te kennen.

Men kon het hen aanzien, dat ze de eerste maal te Antwerpen kwamen.

In het hotel teekende de eerste op het register der vreemdelingen: Duke of Giblets.

En uit het bijna onleesbaar geschrift van den tweede kon men ontcijferen: Baronnet Drove.

Zij namen vijf kamers in huur voor veertien dagen, en wonnen, door hunne titels en dit groot getal vertrekken, onmiddellijk de genegenheid en den eerbied van het personeel, des te meer dat de koetsier van het koetsje en de bediende, die hen van de statie daar heen had gevoerd, bij hunne aankomst in het hotel ieder een goudstuk hadden ontvangen.

't Was dan ook al «Monsieur le duc» en «Monsieur le baron», dat de klok sloeg.

Als ge op reis gaat, en ge hebt veel geld, win dan voor u het personeel met een paar goudstukken, en ge zult de gelukkigste gasten van geheel het hotel zijn, verkrijgen wat anderen met veel te betalen niet kunnen bekomen, behandeld worden, door de bedienden, zooals niet één reiziger bejegend wordt.

Uwe eerste beweging bij uwe aankomst lokt sympathie of antipathie uit, en die kunt ge in den loop van uw verblijf niet meer veranderen.

Toen de twee Engelsche edelen zich alleen in hun salon bevonden, nadat ze een flesch porto hadden doen opdienen, zei de groote:

— Zoover zijn we al, Speldemans. We moeten nu eens goed overwegen, hoe we op den kortst mogelijken tijd Robert uit de klauwen van het gerecht halen. Hier kunnen we vrij handelen. Niemand zal ons hier herkennen, en geen mensch zal ons hier komen zoeken.

— Laat het ons hopen... Zeker mogen we er niet van wezen, want die vervloekte Deraef is een speurhond van eerste gehalte.

— Te Brussel is alles goed van stapel geloopt.

— Ik heb water en bloed gezweet.

— Ja, 't spel was nog al gevaarlijk... De bestuurder van de gevangenis moet nu den ministerieelen brief reeds ontvangen hebben.

— Ge weet wat hij behelst?

— Min of meer... Ik heb den bestuurder van het ministerie al onze stukken getoond, die hij aandachtig heeft ingezien, doch, ik geloof te hebben kunnen opmerken dat de vent niet veel Engelsch machtig is.

— Een meevallertje!

— Inderdaad... Hij heeft dan een anden hooggeplaatsten pennelikker ontboden en hem, in mijne tegenwoordigheid, opgedragen den bestuurder der gevangenis te verwittigen, dat de afgevaardigden van Engeland's hooger gerecht, de hertog van Giblets en de baron Drove, deze week de gevangenis zouden komen bezoeken, en dat hij hun al de noodige toelichtingen moest verstrekken. We kunnen dus vrij in de gevangenis rondwandelen.

— Zonder Robert te zien.

— Daar zit het hem in... Hoe gaan wij het aan boord

leggen, om te weten waar onze makker achter de grens zit?...

— En hoe krijgen wij er hem uit?

— Als we weten waar hij zit, dan gelast ik mij daarmee, maar hoe zullen we dat weten?

Speldemans dacht een oogenblik na.

— Laat dat aan mij over, Bertrand.

— Goed, maar hoe eerder ge handelt, hoe beter, want als we lang dralen, zal men ons misschien in 't snuitje krijgen, en dan vliegen we insgelijks in 't pensioonaat van Robert. En dan is alles verloren.

— Het zal sneller gaan dan ge denkt.

— Hoe gaat ge het aan boord leggen?

— We rijden straks naar de gevangenis.

— Vandaag? Het is bijna avond.

— Een bezoek aan den bestuurder.

— Ik, de hertog van...

— Ja, dat kan geen kwaad. De man zal gevleid wezen en morgen veel meer voor ons doen, dan het anders het geval zou zijn.

— Mogelijk.

— Ik zou hem zelfs uitnoodigen met ons hier te komen dineeren.

— Onmogelijk.

— Waarom?

— Hij zou lont rieken.

— Mijn beste Bertrand, ik dacht dat ge de menschen beter kende. Robert zou mijn plan opperbest vinden.

— Misschien wel. Robert is altijd het hoofd en ik ben immer de arm geweest. Gij denkt dus, dat de bestuurder 't zeer natuurlijk zou vinden, dat de «duke of Giblets» hem uitnoodigt, om in het hotel «Saint-Antoine» het maal te deelen van Engeland's edele afgevaardigden van het hooger gerecht?

— De menschen zijn 't beste te vangen door het streeken van hunnen hoogmoed.

— Dat is waar.

— De bestuurder zal verrast zijn, daarna gevleid, de Engelsche hooge zendelingen boven de graven en de barons stellen die in zijn administratie het schoon weder maken, en doen voor ons al wat wij hem vragen.

— Het is te beproeven... We avondmalen als we terugkomen, of we doen het nu?

— Als we terugkeeren. Dan hebben we meer tijd... Ge weet dat ik van een goed beetje houd.

Bertrand schelde en beval den knecht onmiddellijk een rijtuig met twee paarden te doen voorkomen en op hen te wachten.

— Zouden we geene andere kleederen nemen?... Onze koffers zijn reeds hier.

— Neen, we moeten vandaag incognito bij den bestuurder gaan. Dat zal meer indruk maken.

— Zooals ge verkiest.

Bij den bestuurder werden zij zeer hoffelijk ontvangen, en deze hoffelijkheid sloeg over in een diepen eerbied, als de bezoekers zegden wie zij waren.

— Wanneer verlangen de heeren dat ik mij te hunner beschikking stel om hen in de geheimen van mijn versterkt kasteel in te wijden?

Bertrand dacht een oogenblik na.

— Hoe denkt gij er over, heer baronnet?... Overmorgen, om tien uur des morgens?

— Mij goed, heer hertog.

— Dus overmorgen, heer bestuurder. We hebben nog al wat gereisd: we komen van Berlijn, over Brussel, en we verlangen dan ook een dag rust te nemen. Mag ik u verzoeken morgen met ons te dineeren?

— Heer hertog, ik...

— Ja, dat is in regel, niet waar?... Hotel Saint-Antoine, om zes uur. Wij wachten op u.

De hertog boog stijf, de baronnet boog even stijf, de bestuurder boog als een knipmes en bracht de twee bezoekers tot aan de poort.

Het rijtuig rolde terug naar het hotel.

— Dat is onze man, zei Speldemans.

— Denkt ge?

— Beste Bertrand, in mijne hoedanigheid van romanschrijver ben ik een menschenkenner.

— Niet opscheppen, hé!

— Hoedat?

— Wel, ik heb altijd hooren beweren dat de romanschrijvers over het algemeen geen menschen kenden, en

hen uitvonden!

— Ik ben een rare vogel. Ik heb dien mensch onmiddellijk geschat. Hij is braaf en getrouw, en onze uitnoodiging op ons diner zal voldoende zijn om met hem iets te verrichten. Maak gij nu zoo spoedig mogelijk uw plan, wat de verlossing van Robert betreft, als we weten in welke cel hij in droefheid zijn leven slijt.

— Daar spreken we morgen over. De nacht brengt mij steeds raad.

De twee Engelschen bleven dien avond in het hotel en lieten zich 's anderdaags rond de stad rijden, om de merkwaardigheden van Antwerpen te zien.

— Ik heb nimmer, zei Speldemans, mijne geboortestad zoozeer bewonderd. Ge moet vreemdeling zijn, om van eene stad te genieten.

— Dat is zoo... Antwerpen wordt stilaan een wereldstad, en daarbij de eerste haven van Europa.

— Ze geeft den dichter gelijk, die haar in lyrische begeestering als de «bevoorrechte en begaafde» bezong en haar geestdriftig begroette als «koopstad van Euroop'».

— Als een dichter zulks beweert, zal het wel waar zijn, merkte Bertrand nuchter op, hetgeen Speldemans van zijn poëtische stemming terug naar de werkelijkheid voerde.

De rijtoer eindigde in de beste voorwaarden, zoodat de beide Engelsche edellieden opgetogen over hun tocht in hun hotel terugkeerden.

Op het gestelde uur was de bestuurder van de gevangenis in het «Hotel Saint-Antoine», waar hij door de twee Engelsche afgevaardigden werd ontvangen, en waar een maal werd opgediend, zooals een koning er geen beten zou kunnen bekomen.

De hertog van Giblets sprak, tusschen de gerechten in, aanhoudend over de gevangenschappen van verschillende landen en weidde er zoo breed over uit, dat de bestuurder der gevangenis moest toegeven, dat zijn gastheer niet alleen onderscheiden gevangenschappen had bezocht, maar tevens een man van gezag in de zaak was, die een bewonderenswaardig geheugen moest bezitten.

Nu, Bertrand wist nogal wat te vertellen over de gevangenschappen van verschillende landen.

Hij had in meer dan eene, geruimen tijd verbleven en had dus al de gelegenheid gehad, om ze goed te leeren kennen.

Aan het nagerecht nam baron Drove, die tot dan toe weinig gezegd had, het woord, en legde de volgende beken-tenis af:

— Ik moet u zeggen, heer bestuurder, dat ik eigen-lijk niet werd afgevaardigd door de Regeering van Zijne Majesteit, en dat ik alleen als liefhebber mijn collega ver-gezel.

— Zoo?

— Natuurlijk met de toelating der overheid. Ik ben niet thuis in het departement der gevangenen, zooals mijn collega de hertog, daar ik tot de vonnissende justitie behoor.

— En de heer hertog tot de administratieve.

— Juist, zei Bertrand.

Speldemans vulde den beker van den bestuurder met schuimenden champagnewijn en vervolgde:

— Ik geef u te raden, heer bestuurder, waarom ik de gevangenen van Europa afloop?

— Ja, dat is moeilijk te zeggen... Omdat gij belang stelt in hunne inrichting?

— Dat wel, maar het is de hoofdzaak niet.

— Wellicht zoudt gij den toestand der gevangenen willen verbeteren?

— Geenszins, dat ligt in het bestek van den hertog. Mijn persoonlijk oordeel is dat de gevangenen op onzen tijd veel te goed behandeld worden, en een beter leven slij-ten dan tal van werklieden en arme lieden.

— Collega toch, zei de hertog verwijtend.

— Ja, ik weet het, zei Speldemans, gij zoudt van de gevangenen paleizen willen maken voor de heeren moor-denaars.

— Neen, dat niet. Ik ben van gedacht dat wie het zwaard gebruikt, door het zwaard moet sterven, en ik zou ongenadig de doodstraf op de moordenaars toepassen. Maar, wat de dieven en andere misdadigers betreft, die zou ik, als ze in 't net liepen, zeer goed behandelen.

— Een zonderlinge manier van straffen.

— Een dief moet niet gestraft, alleen een tijd uit de

maatschappij verwijderd worden, om hem te beletten te veel te stelen en te snel achter elkaar. Nu, er zijn dieven en dieven. Ik zou bijvoorbeeld ongenadig wezen voor de-geenen, die een armen mensch berooven van zijn zeer gewonnen penningen. Maar wie een rijk mensch besteelt, die niet eens gewaar wordt dat men hem iets heeft ont-nomen, mag men toch niet als een gewoon misdadiger behandelen.

— Gij verdedigt uwe zonderlinge zienswijze zeer goed, heer hertog, zei de bestuurder, maar als men u nu eens moest bestellen?...

— Dan zou ik den dief streng doen straffen.

— En toch zijt gij rijk!

— Ja, maar ik zou niet kunnen lijden, dat de dieven hun eenigen verdedigen van het Engelsch hooger gerecht zouden bestellen!

Allen lachten.

— Om tot mijne liefhebberij terug te komen, zei Speldemans, ge zijt nog altijd een antwoord schuldig op mijne vraag, heer bestuurder. Waarom denkt ge, bezoek ik de gevangenen van Europa?

— Ik heb reeds getracht daarop te antwoorden, heer baron. Ik geef het op.

— Ik zal het u zeggen: ik houd eene verzameling van fotografies van beroemde misdadigers en zonderlinge veroordeelden en, als mijn collega de hertog een gevan-genis bezoekt en de cellen in oogenschouw neemt, vraag ik de toelating om het een of ander exemplaar voor mijne verzameling te mogen fotografeeren.

— Dat is streng verboden.

— Overal, doch geen enkel bestuurder heeft me tot-nogtoe de toelating geweigerd. Ik geef mijn eerewoord dat ik, na een dergelijk exemplaar voor mijne verzameling ge-maakt te hebben, het cliché vernietig, en dat mijne verza-meling nooit uit mijne handen gaat.

— En ik sta op den koop toe daar borg voor, zei de hertog.

Bertrand begreep dadelijk waar de romanschrijver heen wilde.

— En daar we nu toch die zaak aanraken, sprak de baron — nogmaals den beker van den bestuurder met brui-

senden champagne vullende — hebt ge geen exemplaar in uw paleis, heer bestuurder, dat voor mijne verzameling zou kunnen dienen?

— Ja... ja...

— Uw aarzelen doet mij veronderstellen dat gij een raren bengel herbergt?

— Niemand mag het weten. De strengste geheimhouding is mij opgelegd.

— Wij zijn niemand. Morgen vertrekken we naar Londen en we keeren misschien nooit te Antwerpen terug.

— 't Zou de raarste vogel uwen verzameling zijn, heer baron, en de beroemdste misschien ook wel.

— Mag ik hem fotografeeren? Ik zal er u eeuwig dankbaar voor wezen.

— Ik zet mijne plaats op het spel.

— Als het zoover mocht komen, heer bestuurder, reken dan op mij. Ik heb te Brussel kennis aangeknoopt met de machtigste personen van uw departement. Maar zoover zal het niet komen, want niemand zal er ooit iets van weten... Wie is die rare vogel?

— Robert.

De hertog dacht een oogenblik na.

— Onbekend. En gij, baron, weet gij wie hij is?

De baron schudde ontkennend het hoofd.

— Neen, antwoordde hij dan.

— Gij kent hem niet? kreet de bestuurder. De maker van Bertrand, de beroemde Robert en Bertrand?

— Ha, zei de baron, nu ken ik hem. De namen van de twee beruchte vagebonden zijn zoo moeilijk van malkaar te scheiden, dat Robert alleen me niets zegde... Gij hebt toch ook reeds dikwijls van die twee hooren spreken, heer hertog?

— 't Zijn de lustige vagebonden?

— Juist, antwoordde de bestuurder.

— Ja, die zijn in Engeland ook beroemd.

— En een van deze twee zit nu bij u gevangen, heer bestuurder?

— Ja.

— Ik kan het bijna niet gelooven.

— Het is nochtans zoo.

— En de andere? Zijn makker Bertrand?

— Die is hier, zei de hertog, zonder een plooi van zijn gelaat te vertrekken.

— Hoe, hier? vroeg de bestuurder, den hertog verbaasd in het gelaat kijkende.

— Wel ja. Waar Robert is moet Bertrand zijn, en deze laatste moet zich hier, in de stad bevinden.

— Toch niet, want nadat Robert in handen gevallen was van de politie, heeft Bertrand denzelfden avond een belangrijken diefstal gepleegd bij gravin van Grobben-donck, en is dan met zijn medeplichtige uit de stad gevlucht.

— Een medeplichtige? Een derde gezel?

— Ja, die men denkt een genaamde Speldemans te zijn, een halve gek, die karamelverzen maakte en romans schreef, die nooit door iemand gelezen werden, armoede leed, zoodat hij tegen den muur zijner zolderkamer opkroop, spoorloos verdwenen is, en, naar ingewonnen inlichtingen, thans met de twee vagebonden van diefstal leeft.

— Met één vagebond.

— Hoedat?

— Vermits de andere achter de grendels zit... Hoe is men er in geslaagd den slimmen vogel in de kooi te krijgen? Verhaal ons dat eens.

Speldemans vulde de bekers en de bestuurder verhaalde al wat hij van Robert en Bertrand wist, en hoe de eerste in den schouwburg in de handen der politie was gevallen.

— En nu speelt hij den krankzinnige, om uit de klauwen te geraken, maar het zal zijn arm zieltje niet baten, zoo besloot de bestuurder zijn verhaal.

— Heeft men de dochter van de gravin van Grobben-donck teruggevonden? vroeg de hertog.

— Neen, die is zoo min te vinden als Bertrand en zijn pennelikker... Te Mechelen verliest men haar spoor en men is er van overtuigd dat ze te Antwerpen den reizenden tooneelgroep niet vergezelde... Zij moet het met de bandieten eens zijn...

— Eene gravin?

— Ofwel hebben zij het meisje gedood, alhoewel het tweetal nog nooit van eene moord beschuldigd is kunnen worden.

— Het blijft dus afgesproken, zei de baron, dat ik morgen bij het bezoek van mijnen collega den hertog, den beruchten Robert te zien krijg, en zijn lichtbeeld nemen mag?

De bestuurder krabde in het haar.

— 't Is zoo gevaarlijk... Als de heer hertog er echter geen kwaad in ziet en borg blijft... Breng uw fotografie-toestel mede...

— Ik dank u.

En de baron die niet meer waarde scheen te hechten aan de fotografie van Robert, begon over een ander onderwerp te praten.

Nog menige flesch champagnewijn werd geledigd. Het was reeds laat toen de bestuurder in een rijtuig stapte en meende, bij 't verlaten van het hotel, dat de toren van de hoofdkerk op het Groenkerkhof danste, en Rubens rond den toren...

— Zoover zijn we! kreet Speldemans. Ik heb mijn woord gehouden. Het is nu aan u, het tweede deel onzer onderneming te doen slagen. We moeten dien kerel eens goed beetnemen.

— Die kerel?...

— Ja, de bestuurder van de gevangenis.

— Een braaf en beleefd man.

— Een deugniet!

— Waarom dat?

— Ik maakte karamelverzen en kroop van honger den muur op!

— Ha, ge zijt in uw eigenliefde van schrijver gekwetst! Als Robert verlost is, lever ik u den bestuurder over... Ge kunt u vreeselijk wreken.

— Hoedat?

— Doe hem uwe romans lezen.

Bertrand reikte Speldemans de hand.

— Slaap wel, beste makker! Morgen vroeg deel ik u mede, hoe wij het aan boord gaan leggen om Robert buiten de gevangenis te krijgen... We spelen grof spel: alles of niets. Tot morgen!

Des anderendaags, om tien uur 's morgens, kwamen de twee Engelsche edellieden, geheel in het zwart uitgedost, en den hoogen hoed op het hoofd, in de gevangenis, en

werden door den bestuurder ontvangen, die nog pijn in het haar had van den champagne-avond.

Nadat ze een glas wijn hadden gedronken, leidde de bestuurder de twee afgevaardigden van het Engelsch hooger gerecht rond in de gevangenis en gaf overal de noodige inlichtingen.

De hertog had een notaboekje te voorschijn gehaald en teekende aanhoudend op wat de bestuurder hem mededeelde.

Toen ze alles, wat er in het gebouw merkwaardigs te zien was, in oogenschouw hadden genomen, zond de bestuurder de twee oppercipers, die hem vergezelden, met een woord van dank, in naam der hooge bezoekers, heen en zei tot den baron:

— Heer baron, nu ga ik u een paar oogenblikken in tegenwoordigheid van Robert brengen. Maak het, als het u belieft, zoo kort mogelijk.

— Wees gerust, heer bestuurder.

Een paar oogenblikken later werd de cel ontsloten en bevonden zij zich in tegenwoordigheid van Robert, die de binnentredenden verbaasd aankeek.

Speldemans haalde zijn fotografisch toestel te voorschijn, als wilde hij een snelbeeld van den vagebond maken, doch deze vertrok onmiddellijk zijn gelaat tot een onmenschelijk aangezicht.

— Robert, zei de bestuurder, waarom wilt ge beletten, dat men uwe beeltenis in fotografie brengt. Gij zijt immers te goed gekend om u daartegen te verzetten.

— En 't regende millioenen, sprak Robert, en de koster van de kerk van Venetië heeft ze in zijn soep gaar gekookt en ze daarna in dat zakje geschept.

Hij duidde met bevende hand het fotografisch toestel aan.

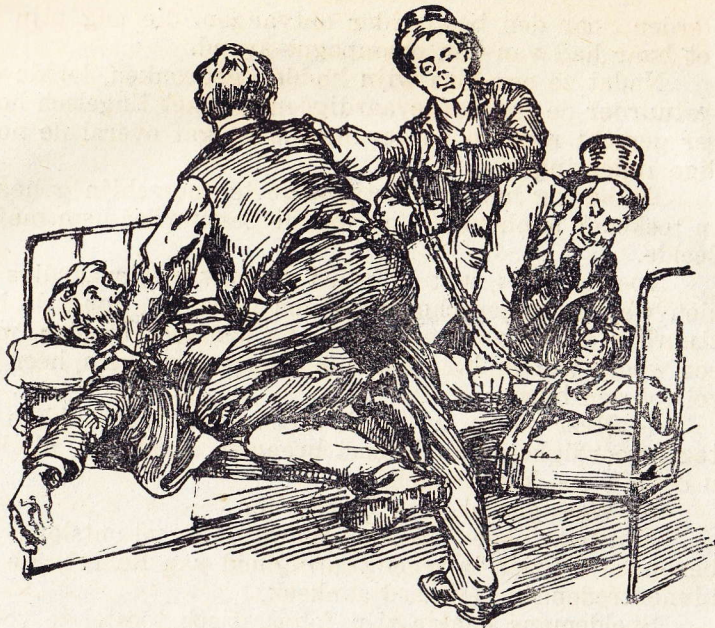
— De arme Robert raaskalt, zei de hertog.

Bij het hooren dier stem, keek Robert den hertog strak aan.

— Zijt gij de makker niet van den beroemden Robert, die koning is geweest van al de vagebonden en van al de planten in het luchtruim?

— Ja, die ben ik, antwoordde de hertog.

En zich tot den bestuurder wendend:

«Er dient nu spoedig gehandeld», zei Bertrand. (Blz. 183)

— Het beste is, een gek gelijk te geven.

— Inderdaad... Hij is een oogenblik rustig geweest en waarschijnlijk heeft de heer baron van die gelegenheid gebruik gemaakt, om zijn lichtbeeld op te nemen?

— Ik heb het...

Op dit oogenblik hadden Bertrand en Robert een blik van verstandhouding gewisseld en, op een teeken dat de eerste met de hand maakte, sprong de tweede op den bestuurder toe, die met den rug naar den gevangene gekeerd stond en het woord tot den gewaanden baron richtte.

Robert greep den bestuurder met de armen over diens borst, zoodat hij niet de minste beweging met zijn bovenste ledematen kon maken, en op hetzelfde oogenblik had Bertrand den man bij het hoofd vast, en duwde hem een prop in den mond.

Speldemans sprong naar de deur, die op een kier stond, en sloot ze.

— Er dient nu spoedig gehandeld, zei Bertrand, terwijl hij armen en beenen van den bestuurder, dien hij op het bed van den gevangene had geduwd, stevig met koorden vastbond.

— Heb dank, beste broeder, zei Robert... Dank, waarde Speldemans.

Hij drukte den romanschrijver de hand.

— En hoe geraken wij hieruit?

— Dat zal spoedig afgelopen zijn... 'k Heb mij in het zwart gekleed, met lange jas, zooals ik mij kon voorstellen dat de bestuurder zou gekleed zijn, om ons te ontvangen. Ik heb mij niet bedrogen. Dat is een meevallertje.

— Inderdaad, zei Robert, die den bestuurder even had aangekeken, ge hebt dezelfde lengte en zijt nagenoeg even dik als hij.

— Alleen onze halsband verschilt... Mag ik zoo vrij wezen u den uwen te ontleenen, heer bestuurder, zoodat ge er niets bij verliest, integendeel.

Hij ontdeed den bestuurder van zijn halsband, terwijl de man, die niet de minste beweging kon maken, verschrikkelijk groote oogen opzette.

Intusschen schoot Speldemans broek en frak uit, die hij over een tweede zelfde kostuum droeg, en Robert kleedde zich onmiddellijk met dat plunje.

Bertrand haalde eene pruik en een baard uit den binnenzak, nam zijne bakkebaarden weg, en reikte ze aan Robert over, die ze onmiddellijk op zijne wangen bevestigde.

Nadat Bertrand pruik en baard, bij middel van een zakspiegeltje, zeer behendig aan het hoofd had bevestigd, geleek hij min of meer op den bestuurder.

— Vooruit nu, sprak hij... Robert, loop bijna op uwe teenen, en maak u zoo dik mogelijk... Hier, neem mijn hoed... Hoe sneller we buitenkomen, hoe beter... Zijn wij er?

Speldemans sloot de deur van de cel, na den bestuurder te hebben toegesnauwd:

— Zeg eens, oude deugniet, ik ben Speldemans... Als ge nu maar eens aan uw tafel gezeten waart, hé, om karmelverzen of een roman van mij te lezen. Wat zoudt gij blij zijn, hé, en dan zoudt ge niet moeten vreezen hier

lang te blijven liggen, en van honger den muur te moeten oploopen... Salut, bestuurder van mijn hart!...

En hij voegde zich bij de anderen.

Zonder ongevallen stapten zij naar het einde van de gang. Zij ontmoetten slechts in de halfdonkere gang een gevangenenbewaker, die, op het zicht van den bestuurder, den weg vrij liet, na hem op militaire wijze gegroet te hebben.

— Dat gaat goed, fluisterde Speldemans.

— Ja, maar zoo aanstonds moeten we over de klaarlichte koer en door de breede gang, waar we tien tegen een bedienden zullen zien. Dat zal het kritisch oogenblik wesen!

Hij duwde Robert een revolver in de hand.

— Maak en desnoods gebruik van, broeder... Alles of niets... Worden we gedrieën ingerekend, dan is alles voor immer verloren.

Zij kwamen op de koer.

Een paar wachters groetten hen, zonder veel aandacht op hen te geven.

Zij bereikten de gang die naar de poort leidde, en waarin het kabinet van den bestuurder en de bureelen uitgaven.

Een klerk bevond zich op den drempel van het bureel.

Moesten ze dien voorbij, dan zou deze wellicht bemerken dat de bestuurder de bestuurder niet was.

Het angstzweet parelde op Bertrand's voorhoofd.

Hij stapte haastig naar het kabinet van den bestuurder en trad er binnen, gevolgd door de twee anderen, die als werktuigelijk aan Bertrand gehoorzaamden.

Op de tafel bevond zich de hoed van den bestuurder der gevangenis.

Bertrand drukte dit hoofddekseel vast op het hoofd.

— Nu kalm door de gang, fluisterde hij... Ik geloof nooit dat we er zullen door geraken.

— Geen moed verloren, zei Robert.

— Op Gods genade, sprak Speldemans... Alles of niets, gij hebt het gezegd.

Zij verlieten het kabinet.

Bertrand herademde.

De klerk was terug in het bureel gegaan.

Tegen de poort, waar de portier der gevangenis zich bevond, was het halfduister.

Op het zicht van den bestuurder opende de deurwaarder de poort.

Het drietal stapte buiten en nam plaats in het rijtuig.

— Naar het hotel? vroeg de koetsier.

— Neen, zei Bertrand, vierkluwens naar de hoofdstatie, daar we den trein van twaalf uur moeten nemen.

De koetsier legde de zweep over de paarden.

Een kwart uurs later bevonden de schelmen zich in een salonwagen van den trein naar Parijs, en sprak Bertrand, zijn champagneromer in de hoogte houdend:

— Op de gezondheid van onzen vriend Deraef!... Die zal een paar oogen opzetten.

Op den middag, als de cipien eten bij de gevangenen bracht, vond hij den bestuurder, gebonden op het bed en bijna verstikt.

Een briefje was op de jas van den man vastgehecht, en op dat papiertje was het volgende rijmpje te lezen:

Voor den achtbaren vriend Deraef,
overste van den veiligheidsdienst:

Wij hebben ons woord flink gehouden
En ons weër vertoonend in 't publiek.
Deraef dacht, zij zullen 't niet wagen:
Ons optreden maakte hem ziek!
En zonder nu zelf het te weten,
Hielp hij ons een handje, de held!
Wij speelden een akt in dees,
Op ons program' niet vermeld!

Ro-ber-trand.

AUCTOR

De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand

Pentteekeningen van EMIEL WALRAVENS

Omslag van STAN VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN